

PILAR 3 - Rapport

31.12.2017

**ETNEDAL
SPAREBANK**

I INNHOLDSFORTEGNELSE

I INNHOLDSFORTEGNELSE	1
II FIGURFORTEGNELSE	2
1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET	3
2. ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALKRAV	4
2.1 ANSVARLIG KAPITAL.....	4
2.2 BEREGNINGSGRUNNLAG OG KAPITALDEKNING.....	4
2.3 BEREGNINGSGRUNNLAG ETTER RISIKOVEKT.....	5
3. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO	6
3.1 INNLEDNING	6
3.2 ORGANISERING OG ANSVAR.....	7
3.3 RISIKOTYPER.....	8
4. RISIKOOMRÅDER	9
4.1 KREDITTRISIKO	9
4.1.1 Definisjon	9
4.1.2 Styring og kontroll	9
4.1.3 Kreditteksponering	9
4.1.3.1 Engasjement fordelt på risikoklasser	9
4.1.3.2 Engasjement fordelt på geografiske områder	10
4.1.3.3 Engasjement fordelt på kundegrupper og bransjer	11
4.1.3.4 Engasjement fordelt på løpetid	11
4.1.3.5 Nedskrivninger på utlån	11
4.2 LIKVIDITETSRISIKO OG ANDRE FINANSIELLE RISIKOER.....	14
4.2.1 Definisjon	14
4.2.2 Styring og kontroll	14
4.2.3 Bankens likviditet	14
4.2.4 Andre finansielle risikoer	15
4.3 MARKEDSRISIKO	16
4.3.1 Definisjon	16
4.3.2 Styring og kontroll	16
4.4 OPERASJONELL RISIKO	17
4.4.1 Definisjon	17
4.4.2 Styring og kontroll	17
4.5 FORRETNINGS-, OMDØMME- OG STRATEGISK RISIKO	17
4.5.1 Definisjon	17
4.5.2 Styring og kontroll	17

II FIGURFORTEGNELSE

Figur 1: Ansvarlig Kapital	...4
Figur 2: Beregningsgrunnlag og Kapitaldekning	...4
Figur 3: Utviklingen av kapitaldekning	...5
Figur 4: Beregningsgrunnlag etter risikovekt	...5
Figur 5: Resultatregnskap 2015-2017	...6
Figur 6: Balanse 2015-2017	...7
Figur 7: Risikoklassifisering	...10
Figur 8: Geografiske områder	...10
Figur 9: Kundegrupper	...11
Figur 10: Løpetider	...11
Figur 11: Nedskrivninger etter risikoklasser	...12
Figur 12: Individuelle nedskrivninger	...12
Figur 13: Gruppevise nedskrivninger	...12
Figur 14: Tapskostnader	...13
Figur 15: Misligholdt og tapsutsatte lån	...13
Figur 16: Misligholdt og tapsutsatte lån etter bransjer	...13
Figur 17: Netto likviditetseksponeering	...14

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2017 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALKRAV

Den ansvarlige kapitalen består av kjernekapital og tilleggskapital. Ved beregning gjelder fradrag, tillegg og begrensninger i forhold til kapitalforskriftens definisjoner. Alle tall oppgis i hele tusen.

2.1 Ansvarlig Kapital

Tabellen nedenfor gir opplysninger om ansvarlig kapital, herunder kjernekapital pr. 31.12.2017.

Figur 1: Ansvarlig Kapital

Etnedal Sparebanks fond	111.992
Sum balanseført egenkapital	111.992
Frdrag for ansvarlig kapital i andre finansinstit.	-1.453
Sum ren kjernekapital	110.539
Ansvarlig lånekapital	15.000
Frdrag for ansvarlig kapital i andre finansinstit.	-161
Sum tilleggskapital	14.839
Netto ansvarlig kapital	125.378

Note: Tall i tusen kroner

2.2 Beregningsgrunnlag og Kapitaldekning

Tabellen nedenfor gir opplysninger om beregningsgrunnlag og kapitaldekning pr. 31.12.2017.

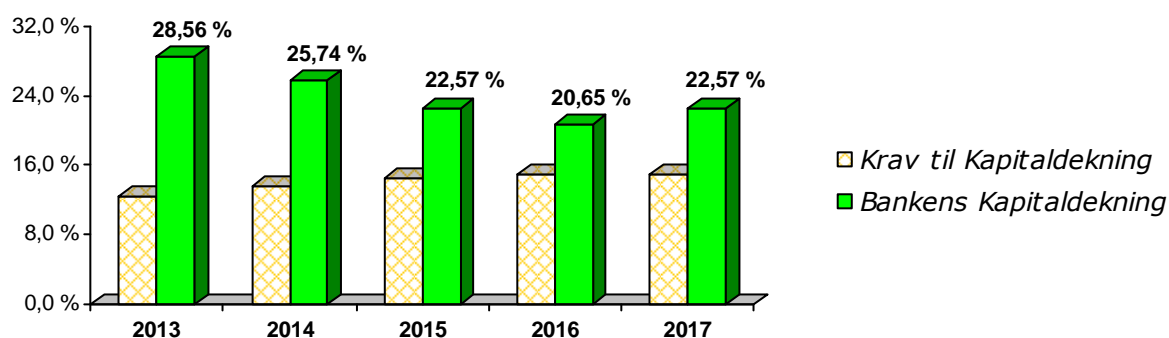
Figur 2: Beregningsgrunnlag og Kapitaldekning

Netto ansvarlig kapital	125.378
Risikoveid beregningsgrunnlag	
Kreditrisiko	500.633
Operasjonell risiko	54.846
Markedsrisiko	0
Total beregningsgrunnlag	555.479
Kapitaldekning	22,57%

Note: Tall i tusen kroner

Minimumskrav til kapitaldekning er 8 %, men det innføres kapitalbuffere (bevarings-, syklisk- og systembuffer) i tillegg. Kapitalkravet inklusive alle buffere er 15,0% per 31.12.2017. Etnedal Sparebank har en kapitaldekning på 22,57% i 2017. Utviklingen av bankens kapitaldekning går ned siden 2013 pga. høy utlånsvekst, men er fortsatt solid. Diagrammet viser utviklingen de siste 5 årene.

Figur 3: Utviklingen av kapitaldekning

2.3 Beregningsgrunnlag etter risikovekt

Beregningsgrunnlaget etter risikovekt pr. 31.12.2017:

Figur 4: Beregningsgrunnlag etter risikovekt

Engasjementskategorier	Beregningsgrunnlag
Stater og sentralbanker	0
Lokale og regionale myndigheter	3.029
Offentlig eide foretak	0
Multilaterale utviklingsbanker	0
Internasjonale organisasjoner	0
Institusjoner	2.156
Foretak	23.359
Massemarkedsengasjementer	0
Eng. med pantesikkerhet i eiendom	401.709
Forfalte engasjement	1.248
Fordring på institusjoner og foretak	10.254
Egenkapitalposisjoner	14.065
Andeler i verdipapirfond	0
Øvrige engasjementer	44.813
Kapitalkrav kredittrisiko	500.633
Kapitalkrav markedsrisiko	0
Kapitalkrav operasjonell risiko	54.846
Totalt kapitalkrav	555.479

Note: Tall i tusen kroner

Banken har ikke engasjementer som medfører rapporteringsplikt for markedsrisiko. Banken benytter basismetoden for beregning av krav til ansvarlig kapital som skal dekke den operasjonelle risiko. Operasjonell risiko beregnes med 15 % av gjennomsnittlig inntekt de tre siste år (2015-2017).

3. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

3.1 Innledning

Etnedal Sparebank er en lokal og selvstendig sparebank med forankring i Etnedal. I tillegg har banken en salgsavdeling på Dokka. Banken hadde størst vekst i Nordre Land i 2017.

Etnedal Sparebank er tilsluttet Eika-gruppen. Ved utgangen av 2017 hadde banken 15 ansatte.

God risiko- og kapitalstyring er et sentralt virkemiddel i bankens verdiskapning. Styret i Etnedal Sparebank har en målsetting om at bankens risikoprofil skal være lav til moderat.

Tabellene nedenfor viser hovedtrekkene i bankens resultatregnskap og balanse ved utgangen av 2015, 2016 og 2017.

Figur 5: Resultatregnskap 2015-2017

	2017	2016	2015
Netto renteinntekter	26.557	23.302	17.573
Netto andre inntekter	8.919	5.987	4.825
Sum netto inntekter drift	35.476	29.289	22.398
Driftskostnader	-20.826	-15.355	-16.245
Resultat før verdipapir/valuta	14.650	13.934	6.153
Netto verdipapirer/valuta	0	1	18
Resultat før tapsavskrivning	14.650	13.935	6.171
Tap på utlån	-221	2.248	450
Resultat før skatt	14.429	16.183	6.621
Skatt	-3.399	-3.950	-2.073
Resultat etter skatt	11.030	12.233	4.548

Note: Tall i tusen kroner

Figur 6: Balanse 2015-2017

	2017	Andel	2016	Andel	2015	Andel
Kontanter. & lån til sentr.bank/kred.inst.	129.753	11 %	113.867	11 %	108.853	12 %
Netto utlån kunder	1.065.573	87 %	934.293	87 %	757.253	84 %
Sertifikater og obligasjoner	10.003	1 %	3.000	0 %	13.000	1 %
Aksjer og grunnfondsbevis	1.009	0 %	1.005	0 %	1.005	0 %
Anleggsaksjer	13.008	1 %	6.876	1 %	6.361	1 %
Imm. Eiend./driftsmidl. & andre eind.	10.497	1 %	11.053	1 %	12.237	1 %
Sum eiendeler	1.229.843	100 %	1.070.094	100 %	898.709	100 %
Gjeld til kredittinstitusjoner	1.300	0 %	0	0 %	2.775	0 %
Innskudd fra kunder	1.043.714	85 %	960.952	90 %	772.361	86 %
Utstedt gjeld (sert. og obligasjoner)	65.000	5 %	0	0 %	25.000	3 %
Annen gjeld og påløpte kostnader	7.837	1 %	7.980	1 %	10.304	1 %
Egenkapital	111.992	9 %	101.162	9 %	88.269	10 %
Sum gjeld og egenkapital	1.229.843	100 %	1.070.094	100 %	898.709	100 %

Note: Tall i tusen kroner

3.2 Organisering og ansvar

Ansvar og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operativ enhet. Etnedal Sparebank har 14,1 årsverk og samarbeidet mellom styre, ledelse og medarbeidere er tett.

Styret

Har ansvar for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastsetter videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyring i banken, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard.

Banksjef

Har ansvaret for den overordnede risikostyringen, herunder ansvar for at det implementeres effektiv risikostyringssystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter, og rapportering til styret.

Alle medarbeidere

Har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte medarbeider ha nødvendig kunnskap om vesentlige risikoforhold innenfor eget område.

Revisor

Bankens eksterne revisor etterprøver om rutiner og retningslinjer etterleves, samt vurderer om bankens modellverk knyttet til risiko- og kapitalstyring gir et riktig uttrykk for bankens samlede risiko- og kapital situasjon. Ekstern revisor utarbeider årlig en uavhengig rapport av bankens interne kontroll som også inneholder vurdering av bankens kapitalanalyse (ICAAP).

3.3 Risikotyper

Banken eksponeres for ulike typer risiko. De viktigste er:

- **Kredittrisiko:** er risiko for tap som følger av kunders eller andre motparters evne og vilje til å oppfylle sine forpliktelser.
- **Likviditetsrisiko:** er risiko for ikke å være i stand til å innfri forpliktelser eller ikke evner å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.
- **Markedsrisiko:** er risiko for tap som følge av endringer i observerbare markeds-kurser som renter, verdipapirkurser og valutakurser.
- **Operasjonell risiko:** er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.
- **Forretningsrisiko:** Er risiko knyttet til uventede inntekts- og kostnadssvingninger. Risikoen kan være knyttet til konjunktursvingninger eller endret kundeadferd.
- **Omdømmerisiko:** Er risiko for svikt i inntjening og tilgang på funding på grunn av sviktende omdømme hos kunder, motparter og/eller myndigheter.
- **Strategisk risiko:** Er risiko for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger.

4. RISIKOOMRÅDER

4.1 Kredittrisiko

4.1.1 Definisjon

Kredittrisiko defineres som risiko for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.

4.1.2 Styring og kontroll

Bankens forretningsmessige formål er først og fremst å ta i mot innskudd og å låne ut penger til publikum og næringsvirksomhet med tilstrekkelig sikkerhet. Kredittrisiko er derfor en inntektskilde og en strategisk risiko for banken. Kredittrisiko vil utgjøre hovedbestanden av bankens totale risiko. Kredittrisiko utgjør bankens største risiko og er den risikofaktor som binder mest kapital.

Kredittrisiko styres gjennom egne styringsdokumenter og bevilgningsreglement. Styret gjennomgår årlig bankens styringsdokumenter og bevilgningsreglement for utlånsvirksomheten. Gjennom styringsdokumentene defineres bankens kredittpolicy og det fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet danner dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil. Gjennom bevilgningsreglementet delegeres kredittfullmakt til bankens ansatte innenfor visse rammer. De delegerte fullmaktene er relatert til enkeltengasjementers størrelse og risiko.

Kompetente medarbeidere som har analytisk evne og god innsikt i risikoelementer knyttet til kunden er den viktigste forutsetning for at banken skal kunne realisere sin målsetting. Løpende kompetanseutvikling er en nødvendig innsatsfaktor for å bygge opp og vedlikeholde kompetansen. Det er banksjefens ansvar å sørge for at medarbeidere innen kredittområdet har eller utvikler den nødvendige kredittkompetanse.

4.1.3 Kreditteksponering

Tabellene nedenfor viser bankens engasjement fordelt på risikoklasser og geografi. Engasjementer fordelt på kundegrupper viser fordeling av brutto utlån, garantier og ubenyttet bevilgning til kunder og kredittinstitusjoner. Løpetidstabell viser gjenstående løpetid for netto utlån til kunder og kredittinstitusjoner. Tabellene viser også engasjementsbeløp med nedskrivninger. Alle beløp oppgis i hele tusen kroner.

4.1.3.1 Engasjement fordelt på risikoklasser

Banken bruker et risikoklassifiseringssystem, som i hovedsak differensierer kundene basert på økonomi og sikkerhet og kategoriserer kundene i følgende undergrupper: lav (Risikogruppe 1 til 3), middels (Risikogruppe 4 til 7), høy risiko (Risikogruppe 8 til 10) og misligholdte eller tapsutsatte engasjementer (Risikogruppe 11 og 12). Med engasjement menes restgjeld tillagt trekkrettigheter og avgitt garanti.

Tabellen nedenfor viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger (se nedenfor figur 11 og figur 12, side 12). Gjennomsnittlig engasjementsbeløp er her definert som inngående beløp 2017 pluss utgående beløp 2017 delt på to.

Figur 7: Risikoklassifisering

	Engasjementsbeløp pr 31.12.2017	Gjennomsnittlig eng.beløp
Lav risiko	787.208	741.016
Middels risiko	189.363	179.937
Høy risiko	85.543	79.222
Misligholdt, tapsutsatt	8.015	4.330
Uklassifisert	44	30
Sum	1.070.173	1.004.533

Note: Tall i tusen kroner

4.1.3.2 Engasjement fordelt på geografiske områder

Figur 8: Geografiske områder

2017	Brutto utlån*	Garanti
Etnedal	230.361	7.598
Nordre Land	421.682	255
Søndre Land	171.938	493
Resten av Oppland	81.408	1.374
Oslo/Akershus	113.046	0
Øvrig	50.819	0
Utlandet	1.019	0
Sum	1.070.273	9.720

*Utlån før nedskrivning på individuelle utlån og grupper av utlån.

Note: Tall i tusen kroner

4.1.3.3 Engasjement fordelt på kundegrupper og bransjer

Figur 9: Kundegrupper

2017	Utlån*	Garantier	Potensiell eksp.
Personmarked	907.700	573	13.620
Off. forvaltning	15.093	0	0
Primærnæring	36.085	318	2.404
Industri	18.985	117	1.008
Service & tjenesteyting	65.723	3.203	5.577
Bygg/Anlegg	25.591	309	6.036
Varehandel/Reiseliv	1.096	200	2.522
Sum utlån til kunder	1.070.273	4.720	31.167
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	62.052		
Sum utlån til kunder og kredittinstitusjoner	1.132.325		

*Utlån før nedskrivning på individuelle utlån og grupper av utlån.

Note: Tall i tusen kroner

4.1.3.4 Engasjement fordelt på løpetid

Tabellen nedenfor viser restløpetid for alle engasjement.

Figur 10: Løpetider

2017	Sum	<1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	>5 år
Fordringer på kredittinstitusjoner	62.052		62.052			
Netto utlån* og fordringer på kunder	1.065.573	40.302	12.700	50.882	233.717	727.972
Sum	1.127.625	40.302	74.752	50.882	233.717	727.972

*Utlån etter nedskrivning på individuelle utlån og grupper av utlån.

Note: Tall i tusen kroner

4.1.3.5 Nedskrivninger på utlån

Alle utlån blir gjennomgått og risikoklassifisert i gruppene 1 – 12. Risikogruppene gir en indikasjon på utlån med tilnærmet like risikoegenskaper med hensyn til debitorenes/låntakers evne til å betale ved forfall. Alle utlån blir deretter gjenstand for en nedskrivningsvurdering med bakgrunn i hvilken risikogruppe de tilhører. Alle engasjement blir fulgt opp ved månedlig gjennomgang av restanselister, overtrekkslister samt oppfølging av risikoklassifiseringssystemet.

Figur 11: Nedskrivninger etter risikoklasser

Risikoklasser	Før Nedskrivninger	Nedskrivninger	Etter Nedskrivninger
1-3	787.208	0	787.208
4-7	189.363	0	189.363
8-10	85.543	0	85.543
11-12	8.115	100	8.015
Uklassifisert	44	0	44
Sum	1.070.273	100	1.070.173

Note: Tall i tusen kroner

Individuell nedskrivning på hvert enkelt lån foretas i de tilfeller det foreligger objektive bevis for verdifall. Objektive bevis definerer banken som blant annet:

- Finansielle problemer hos debitor/låntaker
- Betalingsmislighold eller andre kontraktsbrudd
- Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av forfalt termin, avtalte endringer i rentesatsene eller andre avtalevilkår som følger av finansielle problemer hos debitor/låntaker
- Negative endringer i betalingsstatus til debitorer/ låntakere
- Endringer i verdien på sikkerhetsstillelsen til debitor/ låntaker

Individuelle nedskrivninger reduserer engasjementenes regnskapsførte verdi i balansen, og periodens endringer i vurdert verdi resultatføres som tap på utlån og garantier.

Figur 12: Individuelle nedskrivninger

Individuelle nedskrivninger pr. 01.01.2017	450
Periodens konstaterte tap med tidl. foretatt tapsavsetning	
+ økte individuelle nedskrivninger i året	100
- tilbakeførte individuelle nedskrivninger i året	-450
Individuelle nedskrivninger pr. 31.12.2017	100

Note: Tall i tusen kroner

Gruppenedskrivning omfatter bankens vurdering av grunnlaget for verdifall på grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper. Alle utlån som ikke er blitt gjenstand for en individuell nedskrivning, blir vurdert samlet i forhold til sin risikoklasse. Gruppenedskrivninger reduserer engasjementenes regnskapsførte verdi i balansen, og periodens endringer i vurdert verdi resultatføres som tap på utlån og garantier.

Figur 13: Gruppevise nedskrivninger

Gruppevise nedskrivninger pr. 01.01.2017	4.600
Periodens endring	
Gruppevise nedskrivninger pr. 31.12.2017	4.600

Note: Tall i tusen kroner

Konstaterte tap er tap som er oppstått fordi banken har gitt avkall på hele, eller deler av engasjementet fordi kunden ikke anses betalingsdyktig. Konstaterte tap på engasjement er tap som regnes som endelige.

Periodens tapskostnader (se også figur 5, side 6) vises i nedenstående tabell.

Figur 14: Tapskostnader

Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-350
Periodens endring i gruppevise nedskrivninger	0
Konstaterte tap	582
Inngått på tidligere konstaterte tap	-11
Periodens tapskostnader/tilbakeføringer	221

Note: Tall i tusen kroner

Et engasjement (summen av enkeltlån og rammekreditter) anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt eller innskuddskonti ikke er innekket innen 90 dager etter at rammekreditten eller kontoen ble overtrukket. Tapsutsatte lån er lån som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske stilling innebærer sannsynlighet for tap på et senere tidspunkt.

Figur 15: Misligholdt og tapsutsatte lån

Brutto misligh. engasjementer	1.068
Individuelle nedskr. på misligh. engas.	0
Netto misligh. engasjementer	1.068

Brutto ikke misligh. engas.	9.252
Individuelle nedskr. på ikke misligh. engas.	-100
Netto tapsutsatte lån	9.152

Note: Tall i tusen kroner

Samlet misligholdt og tapsutsatte lån fordelt på kundegrupper og bransjer viser følgende tabell.

Figur 16: Misligholdt og tapsutsatte lån etter bransjer

2017	Misligholdte engasjem.	Tapsutsatte engasjem.	Indiv. nedskr. utlån/garant.	Gr.vis nedskr. utlån/garant.
Lønnstakere	1.053			
Prim.næring				
Industri/Bergv.				
Bygg/Anlegg	15			
Tjenesteyting/ reiseliv		9.252	100	
Sum	1.068	9.252	100	4.600

Note: Tall i tusen kroner

4.2 Likviditetsrisiko og andre finansielle risikoer

Likviditetsrisiko er bankens betydeligste risiko. Derfor belyses dette nærmere enn de andre finansielle risikoer.

4.2.1 Definisjon

Likviditetsrisiko er risiko for ikke å være i stand til å innfri sine forpliktelser eller ikke evner å finansiere eiendeler, som ønsket vekst, uten vesentlig økte kostnader.

4.2.2 Styring og kontroll

Styringen av likviditetsrisiko tar utgangspunkt i finansstrategien, som setter rammer for likviditetsrisiko gjennom rammer for netto likviditetsbehov i ulike tidsintervaller, krav til langsiktig finansiering, størrelse på udisponerte trekkrettigheter, størrelsen på likviditetsreserver og lengden på den tidsperioden som banken skal være uavhengig av ny finansiering fra penge- og kapitalmarkedet.

Banken skal hovedsakelig finansiere sin virksomhet gjennom egenkapital og innskudd fra kunder. Det søkes å oppnå en innskuddstruktur med mange mindre innskudd da banken, i vesentlig grad, ikke skal gjøre seg avhengig av store enkeltinnskudd. Når det gjelder innlånskilder for øvrig legger banken vekt på diversifisering hvor så vel långivere, perioder og instrumenter inngår. Banken legger vekt på at likviditetsrisikoen skal være lav.

4.2.3 Bankens likviditet

Likviditetsrisiko kan sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp sine forpliktelser rettidig. Som det framgår av likviditetseksposeringen er banken på kort og middels sikt godt dekket med løpende likviditet.

Figur 17: Netto likviditetseksposering

2017	Sum	<1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	>5 år	Uten løpetid
Fordringer på sentralbanker	67.701		67.701				
Fordringer på kredittinstitus.	62.052		62.052				
Utlån og fordringer på kunder	1.065.573	40.302	12.700	50.882	233.717	727.972	
Obligasjoner	10.003				10.003		
Aksjer	14.017						14.017
Øvrige eiendeler	10.497						10.497
Sum eiendeler	1.229.843	40.302	142.453	50.882	243.720	727.972	24.514
Gjeld til kredittinstitusjoner	1.300		1.300				
Innskudd fra kunder	1.043.714	890.813	152.901				
Obligasjonsgjeld	50.000				50.000		
Ansvarlig lån	15.000					15.000	
Øvrig gjeld	7.837						7.837
Egenkapital	111.992						111.992
Sum gjeld og egenkapital	1.229.843	890.813	154.201	0	50.000	15.000	119.829
Netto likviditetseksposering	0	-850.511	-11.748	50.882	193.720	712.972	-95.315

Note: Tall i tusen kroner

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. Det finnes ingen ensartet praksis blant bankene på presentasjonen av innskudd fra kunder og utlån til kunder uten avtalt løpetid. Etnedal Sparebank har i tabellen over presentert innskudd fra kunder og utlån til kunder uten avtalt løpetid, i kolonne 1-3 mnd. Historien til banken har vist at banken har klart å erstatte innfridde innskudd med nye innskudd, noe som har gitt banken stabil likviditet.

For å sikre likviditeten kan banken i tillegg bruke sine trekkrettigheter i DNB ved behov. Trekkrettighetene i DNB utgjør 45 millioner kroner. Ingen av disse trekkrettighetene var brukt ved utgangen av året.

Banken har 50 millioner kroner obligasjonslån per 31.12.2017.

Innskudd fra kunder er bankens viktigste fundingskilde. Innskuddsdekningen, målt som innskudd i prosent av brutto utlån, var pr. 31.12.2017 på 97,50 %.

Bankens likviditetssituasjon er solid, med en likviditetsbeholdning pr. 31.12.2017 på 129,2 millioner kroner. Beløpet er sammensatt av innskudd i Norges Bank (inkl. kontanter) med 67,7 millioner kroner, i DNB med 51,1 millioner kroner, i Vang Sparebank med 10,2 millioner kroner og i Danske Bank med 0,2 millioner kroner.

4.2.4 Andre finansielle risikoer

a) Renterisiko

Renterisiko er risiko for tap på grunn av endringer i det generelle rentenivået. I begrepet inngår også kursrisiko/rentefølsomhet, dvs. endring i en obligasjons verdi ved endring av markedrenten. Det vanlige er å beskrive renterisiko som hvor stort beløp man taper gitt at renten går ned eller opp med 1 %-poeng.

Vi hadde ved årsskiftet låneavtaler med fast rente på 2,38 millioner kroner.

Bankens renterisiko vurderes som lav.

b) Soliditetsrisiko

Med soliditetsrisiko forstår vi risikoen for at bankens egenkapital blir så lav at tilsynsmyndigheter og/eller finansmarkedet ikke lenger har tiltro til bankens soliditet. Lovens minstekrav for kapitaldekning er 8 %, men kapitalkravet inklusive alle buffere er 15% per 31.12.2017. Vår kapitaldekning var ved årsskifte 22,57 % (se også figur 3: Utviklingen av kapitaldekning, side 5).

Det er vår vurdering at risikoen for å komme ned i en kapitaldekning som Finanstilsynet ikke finner tilfredsstillende er liten, dette hensyntatt at banken i 2017 opplevde en sterk vekst (13,9%) i sine utlån. Etter våre beregninger vil det være en kombinasjon av store utlånstap, store verdipapirtap og dårlig/manglende inntjening i en lengre periode som måtte medføre at bankens kapitaldekning skulle komme ned på et kritisk nivå.

Gitt de risikostyringsmekanismer vi har i dag og det begrensede marked vi opererer i anser vi en slik situasjon for å være lite trolig.

Bankens soliditetsrisiko vurderes som lav.

c) Store engasjement

Store engasjement kan i seg selv utgjøre en risiko – særlig om de utgjør en betydelig del av bankens samlede portefølje og/eller er konsentrert om enkelte bransjer eller næringer (såkalt klyngerisiko). Vi mener at slike engasjement er sikret med pant i fast eiendom og hensyntatt gjennom gruppevis nedskrivninger.

Det er styrets vurdering at bankens klyngerisiko er moderat.

d) Innskudd

Det er ingen begrensninger i hvor store enkeltinnskudd en bank kan ta imot, men store enkeltinnskudd medfører en viss likviditetsrisiko. Vi legger vekt på å ha en diversifisert innskuddsportefølje og ønsker primært ikke enkeltinnskudd over 15 MNOK uten bindings-tid. Bortsett fra innskuddet fra Etnedal Kommune har vi ingen slike innskudd.

Det er styrets vurdering at bankens klyngerisiko innenfor innskudd er moderat.

e) Utlån

Et enkelt (konsolidert) utlånsengasjement kan etter loven maksimalt være på 25 % av bankens ansvarlige kapital, og alle utlånsengasjement over 10 % av bankens Egenkapital (såkalte store engasjement) skal hvert kvartal rapporteres etter gitte regler.

Ingen enkeltengasjement var ved årsskiftet på over 25 % av bankens Egenkapital.

Det er styrets oppfatning at bankens klyngerisiko innenfor utlån er moderat.

4.3 Markedsrisiko

4.3.1 Definisjon

Markedsrisikoen er risikoen for tap som skyldes endringer i renter, aksje-/verdipapirkurser og valutakurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i forbindelse med bankens investeringer i verdipapirer og som følge av fundingsaktiviteten, samt rente- og valutahandel.

4.3.2 Styring og kontroll

Markedsrisiko styres og overvåkes med bakgrunn i rammer vedtatt av styret gjennom bankens finansstrategi og i henhold til gjeldende forskrifter. Finansstrategien gjennomgås og revideres årlig.

I banken er markedsrisikoen svært begrenset, med bakgrunn i:

- Bankens eksponering i egenkapitalmarkedet utover eier-interesse i Eika Gruppen er ubetydelig.
- Verdien av valutaene utgjør pr 31.12.2017 NOK 493.000 og derfor kan bankens risiko i utenlandsk valuta også ansees som ubetydelig.

4.4 Operasjonell risiko

4.4.1 Definisjon

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

4.4.2 Styring og kontroll

Styring og kontroll av operasjonell risiko omfatter (se ovenfor 3.2 Organisering og ansvar, side 7):

- Overordnet risikostyring og kontroll
- Operativ styring og kontroll
- Ekstern revisors kontroll

Bankens styring og kontroll med operasjonell risiko inngår som en viktig del av bankens arbeid i henhold til internkontrollforskriften. Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll av operasjonell risiko er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til ulike forretningsprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer.

Det operative ansvaret for styring og kontroll av operasjonell risiko, og således også kvaliteten i bankens drift, ligger hos den enkelte medarbeider.

Bankens operasjonelle risiko vurderes som lav.

4.5 Forretnings-, omdømme- og strategisk risiko

4.5.1 Definisjon

Banken er eksponert mot følgende vesentlige risikoer i tillegg til de som er gjennomgått i det overstående.

Forretningsrisiko:

Denne risikoen defineres som uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeadferd.

Omdømmerisiko:

Omdømmerisiko er risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang som følge av sviktende tillit og omdømme i markedet.

Strategisk risiko:

Banken definerer denne risikoen som risikoen for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

4.5.2 Styring og kontroll

Bankens operative resultat i 2017 var god og var over fjorårets nivå. Også i 2018 skal banken fremstå som en lønnsom og solid sparebank som ønsker å bidra til verdiskapning for kunder og lokalsamfunn. Årsresultatet, sammen med kompetanseheving i banken, sikrer fremtidig drift og lokal råderett over en betydelig kapital.

Bankens forretnings-, omdømme- og strategisk risiko vurderes som lav.